

ЯК СТАТИ АВТОРИЗОВАНИМ ЕКОНОМІЧНИМ ОПЕРАТОРОМ (АЕО)?

Коротка інструкція

5 КРОКІВ ДЛЯ ОТРИМАННЯ АВТОРИЗАЦІЇ АЕО

КРОК 1

**ОБРАТИ ТИП
АВТОРИЗАЦІЇ**

КРОК 2

**ПІДГОТОВЧИЙ
ЕТАП**

КРОК 3

**ПОДАЧА
ЗАЯВИ**

КРОК 4

**ОЦІНКА
ВІДПОВІДНОСТІ**

КРОК 5

**ОТРИМАТИ
АВТОРИЗАЦІЮ**

КРОК 1. ОБРАТИ ТИП АВТОРИЗАЦІЇ

Ви самостійно обираєте тип авторизації АЕО, враховуючи роль підприємства у міжнародному ланцюзі постачання, а також переваги та спеціальні спрощення, якими підприємство збирається користуватися

АЕО-С (про надання права на застосування спеціальних спрощень)

АЕО-Б (про підтвердження безпеки та надійності), чи обидва типи

На час перехідного періоду (до листопада 2022 р.), щоб отримати авторизацію АЕО-С, Ви маєте бути одночасно виробником та експортером/імпортером товарів

КРОК 2. ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП

Передбачає передовсім аналіз підприємством власних внутрішніх процесів та процедур для визначення можливості відповідати критеріям АЕО — залежно від обраного типу авторизації.

На цьому етапі підприємство здійснює найбільшу роботу, оскільки потрібно, щонайменше, проаналізувати діяльність з точки зору (1) наявності/відсутності будь-яких порушень законодавства **ключовими особами підприємства**, (2) **правильності ведення бухгалтерського обліку**, а також **обліку комерційної та транспортної (за наявності) документації і (3) фінансового стану підприємства**

Для підприємств, які планують отримати авторизацію типу АЕО-Б, додатковою задачею для аналізу є питання (а) безпеки, які стосуються не тільки фізичної безпеки об'єктів підприємства, але й кадрової політики, взаємодії з діловими партнерами та третіми особами, що можуть надавати підприємству різні послуги, а також (б) внутрішніх процедур, пов'язаних (за наявності) із отриманням, зберіганням, виробництвом, відвантаженням та перевезенням товарів у міжнародному ланцюзі їх постачання

Важливо також звернути увагу на наявність **інструкцій, порядків, настанов, інформаційних листів тощо**, у яких задокументовано запроваджені на підприємстві відповідні процеси та процедури. У разі необхідності забезпечити внесення **змін до таких інструкцій, порядків, настанов, інформаційних листів тощо**, які засвідчують, що на підприємстві запроваджено **відповідні внутрішні процедури**

Для того, щоб було простіше зробити такий внутрішній аналіз, радимо використовувати **анкету самооцінки**, попередньо ознайомившись **із поясненням до неї**, а також **з алгоритмом оцінки відповідності**, який є базовим документом для митних органів під час перевірки підприємства на відповідність критеріям АЕО

Підготовчий етап, залежно від специфіки, масштабів діяльності та ролі підприємства у міжнародному ланцюзі постачання товарів, може зайняти до 180, а то і більше днів

КРОК 3. ПОДАЧА ЗАЯВИ

Якщо підготовчий етап здійснено, то цей вже не забере багато часу. По суті, заява – це 1 аркуш з базовою інформацією про підприємство (назва, адреса тощо). До заяви додається **анкета самооцінки**, яку підприємство начисто заповнює після проведення внутрішнього аналізу своїх процедур. Це доволі великий документ на 36 сторінок (+ відповіді на запитання **анкети самооцінки**, надані підприємством, можуть зайняти ще стільки ж, або й більше)

Ще раз зверніть увагу, що анкету необхідно заповнювати, прочитавши попередньо **пояснення до неї**, а також враховуючи **алгоритм оцінки відповідності**, яким користуватимуться митні органи під час перевірки

Документи подаються до Держмитслужби в електронному вигляді, з накладеним кваліфікованим електронним підписом

Після отримання документів від Вас Держмитслужба розпочне їх попередній розгляд, який триватиме 30 днів. У разі, якщо **підстав для відмови** в проведенні оцінки, передбачених ч.4 ст.15 Митного кодексу України, немає, розпочинається етап проведення оцінки відповідності.

☆☆ КРОК 4. ОЦІНКА ВІДПОВІДНОСТІ

- Оцінку відповідності проводить **Комісія з оцінки відповідності**. Вона формується з посадових осіб митних органів (здебільшого з представників Держмитслужби) у відповідності з **Порядком проведення оцінки відповідності**. Склад Комісії затверджується наказом Держмитслужби. Копію Наказу Ви безумовно отримаєте
- Оцінка відповідності триває до 120 днів, але до листопада 2022 р. (поки триває перехідний період) — 120 днів на її проведення є обов'язковими. Якщо виявляться невідповідності під час оцінки, Держмитслужба проінформує Вас про це. При цьому, для того, щоб усунути виявлені невідповідності, за Вашим зверненням Держмитслужба може збільшити термін оцінки
- Комісія з оцінки відповідності** буде здійснювати перевірку відповідності підприємства критеріям АЕО з використанням **алгоритму оцінки відповідності**. Її завданням буде отримати відповіді на ті питання, які зазначені в алгоритмі. Отримання відповідей на окремі питання (або підтвердження наданої Вами в анкеті самооцінки інформації), вимагатиме від Комісії проведення тестових **перевірок** операцій, або запитів на внутрішні документи (інструкції, порядки, настанови, інформаційні листи тощо, — які фіксують відповідні процедури, запроваджені на підприємстві), відвідування приміщень та об'єктів підприємства або, наприклад, тестування осіб тощо
- За результатами оцінювання, за кожним критерієм виставляється **оцінка "відповідає" або "не відповідає"**
- Оцінка "відповідає" за певним критерієм АЕО виставляється, якщо на всі контрольні питання, визначені відповідним розділом алгоритму оцінки відповідності, надано відповідь "так" та/або "не застосовується" (з огляду на роль підприємства в міжнародному ланцюзі постачання товарів та специфіку діяльності підприємства)
- В інших випадках за таким критерієм АЕО виставляється оцінка "не відповідає"

КРОК 5. ОТРИМАТИ АВТОРИЗАЦІЮ

- Підприємство, яке успішно пройшло процедуру оцінки відповідності, отримує авторизацію АЕО. Про це Держмитслужба повідомляє шляхом направлення підприємству копії відповідного наказу та вносить відомості до **Єдиного державного реєстру авторизованих економічних операторів**
- Після отримання авторизації АЕО підприємство має право користуватися перевагами та отримати **дозвіл на застосування спеціальних спрощень**

ЗАКОНОДАВЧІ ТА НОРМАТИВНІ АКТИ, В ЯКИХ Є ВСЯ НЕОБХІДНА ІНФОРМАЦІЯ

Законодавство		Поняття, згадані в Інструкції
Митний кодекс України https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text	пп. 1 та 2, частини 1 статті 14 МКУ	Ключові особи підприємства
	частина 2 статті 12 МКУ	Типи авторизації: АЕО-С, АЕО-Б
Постанова КМ України від 29.07.2020 р. № 665 «Деякі питання функціонування авторизованих економічних операторів» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/665-2020-p#Text	Додаток до постанови (п. 2)	Анкета самооцінки
	Додаток до постанови (п. 3)	Порядок проведення оцінки відповідності
	Додаток до Анкети самооцінки	Пояснення до анкети самооцінки
	Наприклад питання 3.6.1, 3.7.1, 3.7.2 Алгоритму оцінки відповідності	Інструкції, порядки, настанови, інформаційні листи, відповідні внутрішні процедури
	Додаток 1 до Порядку проведення митними органами оцінки (повторної оцінки) відповідності підприємства критеріям АЕО	Алгоритм оцінки відповідності
	Розділи 3 Анкети самооцінки та Алгоритму оцінки відповідності	Правильність ведення бухгалтерського обліку, обліку комерційної та транспортної (за наявності) документації
	Розділи 4 Анкети самооцінки та Алгоритму оцінки відповідності	Фінансовий стан підприємства
	п.10 Порядку проведення митними органами оцінки (повторної оцінки) відповідності підприємства критеріям АЕО	Комісія з оцінки відповідності
Постанова КМ України від 27.01.2021 р. №50 «Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру авторизованих економічних операторів» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/50-2021-p#Text	Наприклад питання 3.1.1 та 3.7.1 Алгоритму оцінки відповідності	Перевірочні заходи
		Єдиний державний реєстр авторизованих економічних операторів
Постанова КМ України від 03.02.2021 р. № 70 «Про затвердження форми, опису та правил використання національного логотипа авторизованого економічного оператора та форми сертифіката авторизованого економічного оператора» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/70-2021-p#Text		Національний логотип АЕО
Постанова КМ України від 24.02.2021 р. № 139 «Про затвердження форм заяви підприємства про надання дозволу на застосування спеціального спрощення та дозволу на застосування спеціального спрощення» https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-form-zayavi-pid-a139		Заява про надання дозволу на застосування спеціального спрощення
		Дозвіл на застосування спеціального спрощення

Станом на квітень 2021